

Valsts budžeta finansējums

Publicēts: 22.03.2021.

Valsts budžeta izmaksas kārtība

Atbilstoši 2022. gada 24. februāra grozījumiem [Politisko organizāciju \(partiju\) finansēšanas likuma 7.1.pantā](#) valsts budžeta finansējumu piešķir politiskajai partijai vai partiju apvienībai, par kuru pēdējās Saeimas vēlēšanās nobalsojuši vairāk nekā 2 % vēlētāju:

0,9 % no minimālās mēnešalgas par katru iegūto balsi pēdējās Saeimas vēlēšanās;

0,1 % no minimālās mēnešalgas par katru iegūto balsi pēdējās pašvaldību domes vēlēšanās;

0,1 % no minimālās mēnešalgas par katru iegūto balsi pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās;

papildu finansējumu 200 minimālo mēnešalgu apmērā (2023. gadā – 124 000 eiro) partijai, par kuru pēdējās Saeimas vēlēšanās nobalsojuši vairāk nekā 5 % vēlētāju, bet nepārsniedzot kopējo vienai politiskajai partijai vai partiju apvienībai piešķirto valsts budžeta finansējuma apmēru viena kalendāra gada laikā, kas paredz 1600 minimālās mēnešalgas (2023. gadā – 992 000 eiro).

Saskaņā ar likumā noteikto kārtību Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs pieņem lēmumus par valsts budžeta finansējuma piešķiršanu politiskajām partijām vai partiju apvienībām uz četriem gadiem, izmaksājot Latvijā reģistrētas kredītiestādes kontā, veicot maksājumus divas reizes gadā – līdz 15. janvārim un līdz 15. jūlijam.

Valsts finansējuma izlietošanas nosacījumi

[Politisko organizāciju \(partiju\) finansēšanas likuma 7.4.panta](#) pirmā daļa noteic piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietojuma trīs mērķu grupu veidus, kā arī maksājumu veikšanas kārtību un ierobežojumus. Politiskās partijas tām piešķirto valsts budžeta finansējumu drīkst izlietot trim mērķu grupām:

Politiskās partijas biroja un darbinieku uzturēšanai;

Politiskās partijas darbības saturiskai nodrošināšanai (piemēram, semināriem, kongresiem, konferencēm, pētniecības darbiem, aptaujām, jauniešu organizācijas pasākumiem, konsultācijām);

Politiskās partijas komunikācijai ar sabiedrību, tostarp politiskajai aģitācijai.

Vienai mērķu grupai drīkst izlietot ne vairāk kā 60 % no attiecīgajā gadā saņemtā valsts budžeta finansējuma.

Papildus Ministru kabineta 2020. gada 14. janvāra [noteikumi Nr.24 "Politiskajām organizācijām \(partijām\) piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietojuma noteikumi"](#) noteic pienākumu politiskajām partijām vai partiju apvienībām ar piešķirto valsts finansējumu rīkoties lietderīgi, tas ir, mērķi sasniegt ar iespējami mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu, kā arī īpašumā vai lietošanā iegūstamu mantu vai pakalpojumu iegādi veikt par iespējami izdevīgāko cenu.

Politiskā partija vai partiju apvienība kalendāra gada laikā piešķirto valsts budžeta finansējumu var izlietot triju nākamo kalendāra gadu laikā, bet neizlietoto valsts budžeta finansējuma daļu tā ieskaita atpakaļ valsts budžetā līdz nākamā gada 15. janvārim.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs seko līdzi normatīvajos aktos noteikto valsts budžeta izlietojuma ierobežojumu ievērošanai, piemērojot tiešo vai netiešo aprēķinu metodus, un pārkāpumu konstatēšanas gadījumā sauc partiju pie administratīvās

atbildības vai lemj par valsts budžeta finansējuma izmaksas pārtraukšanu.

Valsts finansējuma izlietošanas aizliegumi

Politiskajām partijām vai partiju apvienībām aizliegts izmantot valsts budžeta finansējumu:

privātām vajadzībām;

vajadzībām, kas nav saistītas ar politisko darbību;

dāvanām un ziedojumiem;

tabakas izstrādājumu un alkoholisko dzērienu iegādei;

ekskluzīvu vai pārmērīgi dārgu lietu vai pakalpojumu iegādei.

Vienlaikus politiskajām partijām vai partiju apvienībām aizliegts izmantot valsts budžeta finansējumu valsts amatpersonu atalgojumam, kas minētas likuma ["Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4. panta](#) pirmās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 16., 18., 19., 19.¹, 21. un 26. punktā (piemēram, Saeimas deputāts, pašvaldības domes priekšsēdētājs un viņa vietnieks, pašvaldības izpilddirektors un viņa vietnieks, kā arī pagasta vai pilsētas pārvaldes vadītājs), kā arī pārējo valsts amatpersonu atalgojuma daļas segšanai, kas pārsniedz vienas minimālās mēnešalgas apmēru (piemēram, pašvaldības domes deputāts).

Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums paredz ierobežojumu politiskajām partijām šī [likumā 7.4 panta pirmajā daļā](#) noteiktajām mērķu grupām izlietot ne vairāk kā 60 % no attiecīgajā gadā saņemtā valsts budžeta finansējuma.

Valsts budžeta finansējuma izlietojuma 60 % ierobežojuma summa mērķu grupām 2020., 2021. un 2022. gadā ir:

Politiskā partija	60 % ierobežojuma summa mērķu grupai 2020. gadā, eiro	60 % ierobežojuma summa mērķu grupai 2021. gadā, eiro	60 % ierobežojuma summa mērķu grupai 2022. gadā, eiro
„Saskaņa” sociāldemokrātiskā partija	480 000,00	480 000,00	480 000,00
“Par Cilvēcīgu Latviju”	386 021,40	386 021,40	0,00
Konservatīvie	375 852,30	375 852,30	383 484,00
Attīstībai/Par!	352 178,40	352 178,40	352 178,40
Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!”–„Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”	334 277,40	334 277,40	343 953,60
Zaļo un Zemnieku savienība	293 498,10	293 498,10	304 180,50
Jaunā VIENOTĪBA	234 729,49	249 921,30	265 489,50
APVIENOTAIS SARAKSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija	101 622,90	101 622,90	101 622,90
Latvijas Krievu savienība	93 309,56	81 801,60	43 142,85
PROGRESĪVIE	63 722,10	63 722,10	64 567,20

Saskaņā ar 13. Saeimas vēlēšanu rezultātiem valsts budžeta finansējumu no 2019. gada līdz 2022. gadam ir tiesīgas saņemt desmit politiskās partijas un to apvienības.

Politiskā partija	Izmaksāts valsts budžeta finansējums 2019. gadā, eiro	Izmaksāts valsts budžeta finansējums 2020. gadā, eiro	Izmaksāts valsts budžeta finansējums 2021. gadā, eiro	Izmaksāts valsts budžeta finansējums 2022. gadā, eiro

„Saskaņa” sociāldemokrātiskā partija	118 653,07	800 000,00	800 000,00	800 000,00
Politiskā partija “Par Cilvēciņu Latviju”	85 387,44	643 369,00	643 369,00	0,00 ⁴
Konservatīvie	81 432,74	626 420,50	626 420,50	639 140,00
Attīstībai/Par!	72 196,35	586 964,00	586 964,00	586 964,00
Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!”–„Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”	66 003,73	557 129,00	557 129,00	573 256,00
Zaļo un Zemnieku savienība	59 409,25	489 163,50	489 163,50	506 967,50
Jaunā VIENOTĪBA	40 144,82	391 215,81 ¹	416 535,50	442 482,50
APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija	24 862,78	169 371,50	169 371,50	169 371,50
Latvijas Krievu savienība	0	155 515,94 ²	136 336,00	71 904,75 ⁵
PROGRESĪVIE	15 675,38	106 203,50	106 203,50	107 612,00
Nacionālais bloks	67 875,25 ³	-	-	-
Kopā	631 640,81	4 525 352,75	4 531 492,50	3 897 698,25

Politisko partiju apvienībai “Jaunā VIENOTĪBA” no piešķirtā valsts budžeta finansējuma ieturēti finanšu līdzekļi par lēmumiem, kuri stājušies spēkā 2020. gadā, par 2013. un 2014. gadā pretlikumīgi izlietoto valsts budžeta finanšu līdzekļu atmaksu valsts budžetā.

Politiskajai partijai “Latvijas Krievu savienība” izmaksāts 2019. un 2020. gadā piešķirtais valsts budžeta finansējums uz kontu, kas 2020. gadā tika atvērts Latvijā reģistrētā kredītiestādē.

Politisko partiju apvienība „Nacionālais bloks” 2019. gada 20. jūnija Augstākās tiesas Senāta spriedums par 2014. gada aprīlī pārtrauktā valsts budžeta finansējuma izmaksu.

2022. gada 13. janvārī pieņemts lēmums uz vienu gadu pārtraukt izmaksāt politikajai partijai “Par Cilvēciņu Latviju” (iepriekš “KPV LV”) valsts budžeta finansējumu 646 303 eiro apmērā. Lēmums pieņemts atbilstoši Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteiktajam, jo Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatēja, ka politiskā partija 2020. gadā pretlikumīgi izlietojusi tai piešķirto valsts budžeta finansējumu vairāk nekā 30 000 eiro apmērā.

2022. gada 14. jūlijā pieņemts lēmums par atteikšanos izmaksāt valsts budžeta finansējumu 71 904,75 eiro apmērā politikajai partijai “Latvijas Krievu savienība”. Lēmums pieņemts, jo politiskā partija nav ievērojusi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā 7.2 panta pirmajā daļā noteikto prasību, proti, partijai nav atvērta norēķinu konta Latvijā reģistrētā kredītiestādē. Partijas līdz šim izmantotais norēķinu konts ir slēgts.

Saskaņā ar 12. Saeimas vēlēšanu rezultātiem valsts budžeta finansējumu no 2015. gada līdz 2018. gadam bija tiesīgas saņemt sešas politiskās partijas un to apvienības.

Politiskā partija	Piešķirtā valsts budžeta finansējuma gada summa, eiro	Izmaksāts valsts budžeta finansējums 2015.-2018. gadā, eiro*
PP „Saskaņa” sociāldemokrātiskā partija”	149 019,77	596 079,08
PP „Partija „VIENOTĪBA””	141 669,85	247 922,23
PPA „Zaļo un Zemnieku savienība”	126 529,10	545 941,51
PP „Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!” – „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK””	107 612,57	430 450,28
PP „No sirds Latvijai”	44 389,91	177 559,64
APVIENOTAIS SARAKSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija	43 176,52	172 706,08
Kopā	612 397,72	2 170 658,82

*Konstatējot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 7.³ pantā noteiktos apstākļus, kas nepieļauj turpmāku valsts budžeta finansējuma saņemšanu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks pieņēma lēmumu pārtraukt valsts budžeta finansējuma izmaksu Partijai „VIENOTĪBA” sākot ar 2016. gada 15. oktobri.

2016. gada 6. oktobrī stājās spēkā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2015. gada 1. jūlija lēmums par Partijas „VIENOTĪBA” saukšanu pie administratīvās atbildības saistībā ar 2014. gada vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā nenorādītiem darījumiem vai ziedojumiem 57 142,35 eiro apmērā, kuru kopsumma pārsniedz 100 minimālās mēnešalgas.

*Konstatējot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma pārejas noteikumu 26. punktā noteiktos apstākļus, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks 2017. gada 8. decembrī pieņēma lēmumu Zaļo un Zemnieku savienībai izmaksāt 2014. gada jūlijā pārtraukto valsts budžeta finansējumu 39 825,11 eiro apmērā.

Saskaņā 11. Saeimas vēlēšanu rezultātiem valsts budžeta finansējumu no 2012. gada līdz 2014. gadam bija tiesīgas saņemt sešas politiskās partijas un to apvienības.

Politiskā partija	Piešķirtā valsts budžeta finansējuma gada summa, eiro	Izmaksāts valsts budžeta finansējums 2012.-2014.gadā, eiro*
PPA „Saskaņas Centrs”	184 923,53	554 770,60
PP „Zatlera Reformu partija” (mainīts nosaukums uz „Reformu partija”)	135 781,81	169 727,26
PPA „Partijas Jaunais laiks, partijas Pilsoniskā savienība un partijas Sabiedrība Citai Politikai apvienība” (mainīts nosaukums uz „Jaunā VIENOTĪBA”)	122 767,51	368 302,55
PPA „Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!” – „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”” (mainīts nosaukums uz „Nacionālais bloks”)	90 500,34	203 625,76
PPA „Zaļo un Zemnieku savienība”	79 650,23	199 125,56
PP „Šlesera Reformu partija LPP/LC” (mainīts nosaukums uz „Partija „LPP/LC””)	15 744,79	0
Kopā	629 368,22	1 495 551,73

*Konstatējot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 7.³ pantā noteiktos apstākļus, kas nepieļauj turpmāku valsts budžeta finansējuma saņemšanu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks pieņēma šādus lēmumus:

2012. gada janvārī pārtraukt valsts budžeta finansējuma izmaksu Partijai „LPP/LC” sākot ar 2012. gada 15. janvāri, jo tā izbeigusi savu darbību;

2013. gada maijā pārtraukt piešķirtā valsts budžeta finansējuma izmaksu Reformu partijai sākot ar 2013. gada 15. aprīli sakarā ar to, ka 2013. gada 12. aprīlī stājās spēkā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2012. gada 1. jūnija lēmums par Reformu partijas saukšanu pie administratīvās atbildības saistībā ar 2011. gada vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā nenorādītiem darījumiem 38 048 latu apmērā;

2014. gada aprīlī pārtraukt piešķirtā valsts budžeta finansējuma izmaksu Nacionālajam blokam sākot ar 2014. gada 15. aprīli, jo tā izbeigusi savu darbību;

2014. gada jūlijā pārtraukt piešķirtā valsts budžeta finansējuma izmaksu Zaļo un Zemnieku savienībai sākot ar 2014. gada 15. jūliju sakarā ar to, ka partiju apvienība pretlikumīgi izlietojusi valsts budžeta finansējumu 2012. gadā un lēmums ir stājies spēkā.

Pārbaudes partiju finansēšanas jomā

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja veiktās pārbaudes un pieņemtie lēmumi

[Skatīt vairāk](#)

<https://www.knab.gov.lv/lv/valsts-budzeta-finansejums>